

Kommunerne ved at søge dem optagne paa Sindsfygeanstalterne ville fri sig selv fuldstændig fra den Byrde, den være nok saa lille, som den Sindsfyge medfører for Kommunerne. Der er jo mangfoldige Sindsfyge, som ikke i fjerneste Maade ere farlige for den offentlige Sikkerhed, hvis Helbredelse paa Sindsfygeanstalten der ikke er det allerfjerneste Haab om, og som kunne forsværes i Hjemmet langt billigere end i Daareanstalten. Det forekommer mig, at den umiddelbare Følge af en saadan Bestemmelse uden nærmere Begrænsning vilde være, at alle saadanne Syge strømmede hen til Sindsfygeanstalterne; og ikke nok med, at Amtskommunen derved vilde komme til at overtage en større Byrde end den, den frier den mindre Kommune fra, men jeg skulde tage meget feil, om ikke Sindsfygeanstalterne i den Grad ere fyldte, for ikke at sige overfyldte, at der ikke er Plads til Flere, saa at altsaa denne Henvisning til Sindsfygeanstalterne af en saadan Masse af Sindsfyge af den uheldige og uftadelige Art, som nu i Reglen forpleies i Hjemmet, vilde nødvendiggjøre en meget betydelig Udvidelse af sanitlige vore Daareanstalter. Jeg tror derfor, at denne Regel, hvor tiltalende den i og for sig kan være, i alt Fald bør begrænses dertil, at Amtsfonden kun betaler Halvdelen og Kommunen Halvdelen, en Regel, som desuden tidligere har været fulgt, i det Mindste i flere Amtsradskredse.

Der er endnu kun eet Punkt, som jeg, uden at fordybe mig dert, dog ikke kan undlade at berøre, da den ærede 1ste Landssthingsmand for 6te Kredse (Cviffen) i sidste Møde med saa stor Barmhertighed kom ind derpaa, nemlig om Familiernes indbyrdes Forsørgelsespligt. Det forekommer mig, at man umulig kan negte, at der paahviler en Families Medlemmer en særlig indbyrdes Forsørgelsespligt, og at det, naar de ikke frivillig fyldestgjøre den, i det Mindste i mange Tilfælde kan være i sin Orden, at man tvinger dem til at opfylde den. Paa den anden Side kan jeg ikke Andet end erkjende, og det erkjendes jo ogsaa af den høitærede Regjering, at der kan tænkes Tilfælde, hvor den ubetingede Gjennemførelse af denne indbyrdes Forsørgelsespligt i Familieme kunde falde noget haardt. Den Udvei, som den ærede Minister har valgt, at det ikke skulde være et absolut „skal“, men et „kan“, som var afhængigt af et Dvighedsdekret, har imidlertid ikke noget synderligt Tiltalende for mig. Jeg vilde langt hellere, idet jeg fastholder Regelen, søge at begrænse dens Virkninger igjennem positive Bestemmelser. Jeg vil haabe, at det maa lykkes ved den videre Behandling af Lovforslaget at fastholde dette, som det forekommer mig, i og for sig rigtige Princip og at finde en saadan passende Begrænsning, at endog saa meget ømtfølede Mænd kunne føle sig betryggede derved.

Medvig: Efter den Gang, Diskussionen har taget, og den Maade, hvorpaa flere ærede

Medlemmer have tiltraadt de Bemærkninger, jeg tillob mig i sidste Møde, kunde jeg være meget tilhøielig til at fratage Ordet, og jeg skal ogsaa indskrænke mig til en ganske kort Bemærkning angaaende det Punkt, jeg sidst berørte forrige Gang, idet jeg udtalte, at vore Kommuner ere for smaa, og at man altsaa enten maa skabe større Kommuner eller — og jeg beder bemærket, at jeg stærkt fremhævede dette — naar man ikke kunde gjøre dem større, maatte fremkalde en Samvirken imellem Kommunerne. Paa dette Sidste synes man nu fra alle Sider villig til at gaa ind; selv den sidste ærede Taler var langt mere villig dertil idag end forrige Gang, da han kom til stærkere, tror jeg, end det egentlig var hans Mening, at udtale, at, naar en enkelt Kommune ikke kunde fyldestgjøre sin Forpligtelse med Hensyn til Fattigvæsenet, maatte den ophøre at være Kommune. Naar man nu gaar ud fra, at der maa skabes en Samvirken mellem Kommunerne, saa kan dette ske paa to Maader. Den ene Veie er den, at den lille Kommune beholder hele Bestyrelsen, og at kun Udgifterne, efter at være foreløbig udrede af den lille Kommune, fordeles over den større, ganske eller for en vis Del — enten man tager Halvdelen eller Treiedelen, betyder ikke saa meget. Denne Ordning, som det ærede Medlem, der sidst satte sig, udtalte sig imod, har dog noget saa Tiltalende ved sig, at han med Hensyn til Sindsfyge selv kom derhen, idet han sagde, at hvad der gaar med til Sindsfyges Forplejning paa Sindsfygeanstalter maatte man maaske lade udrede halvt af den enkelte Kommune og halvt af samtlige Kommuner i et Amt. Den anden Veie, man kunde gaa med Hensyn til en Samvirken mellem Kommunerne, er den, at man kunde tage en enkelt Del af, hvad der hidtil har henhørt og fremdeles vil vedblive at henhøre under Fattigvæsenets Forsørg bort fra den enkelte Kommune, og henlægge den til den større Kommune, Amtet, og det er en Veie, der slet ikke er ubeløst ved, hvad jeg sagde, men som jeg fuldkommen kan gaa ind paa. Forvefsagen er, at man erkjender, at den Forpligtelse, som skal fyldestgøres gennem Kommunen, ikke i sidste Instans hviler paa den enkelte Kommune, men er en saadan Samfundsbyrde, at den enkelte Kommune under visse Omstændigheder kan kræve og bør have Hjælp og Understøttelse til at bære den fra andre Kommuner. Jeg skal her blot gjøre opmærksom paa to Ting. Det Ene er, at naar man ikke i visse Retninger vil indrømme Kommunerne et billigt Krav paa Understøttelse fra andre Kommuner, saa maatte man komme til at indrømme Kommunerne, hvad man hverken har indrømmet dem eller, som jeg formoder, vil indrømme dem, nemlig at de maatte kunne træffe, hvad jeg vil kalde profylaktiske Foranstaltninger imod tilkommende Fattigunderstøttelse. Nu er ingen Kommune i Stand til at værges sig imod, at der indenfor dens Grænser oprettes en meget stor